

Sprawozdanie z działalności
DZIEŁA BIBLIJNEGO W ARCHIDIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ
za rok akademicki 2022/2023

1. INFORMACJE WSTĘPNE

W dniu 1 września 2022 roku ks. mgr lic. Mariusz Woźniak dekretem Księdza Arcybiskupa Wacława Depo został mianowany moderatorem Dzieła Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej i tym samym Dzieło Biblijne zostało reaktywowane. 30 września 2022 roku na prośbę moderatora Ksiądz Arcybiskup Wacław Depo zatwierdził zarząd Dzieła Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej w składzie: dr Beata Stypułkowska – zastępca moderatora; ks. dr Robert Nemś – członek zarządu; ks. dr Błażej Małolepszy – członek zarządu; ks. mgr lic. Mariusz Frukacz – członek zarządu.

W październiku ks. dr Andrzej Kuliberda, Wikariusz Biskupi ds. Duszpasterskich i Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego Kurii Metropolitalnej w Częstochowie, zawiadomił oficjalnie władze Dzieła Biblijnego w Lublinie o mianowaniu ks. mgr lic. Mariusza Woźniaka moderatorem Dzieła w Archidiecezji Częstochowskiej. W tym też miesiącu w czasie Jesiennych Dni Duszpasterskich, tzw. „Rejonówek” poinformował księży o reaktywowaniu Dzieła Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej i zachęcił do zapoznania się z jego stroną internetową. Oficjalna informacja w Okólniku o reaktywowaniu Dzieła Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej, o moderatorze i składzie zarządu, została podana w styczniu 2023 roku.

W czasie sympozjum katechetycznego w dniu 29 października 2022 roku katecheci z archidiecezji częstochowskiej zostali zaproszeni do włączenia się w działalność Dzieła Biblijnego i zgłoszenia akcesu na członka tego stowarzyszenia. Na ten apel odpowiedziała jedna katechetka – mgr Magdalena Grycuk.

2. DZIAŁANIA W RAMACH ZARZĄDU

Wśród działań w ramach zarządu wyróżniono spotkania i prace zarządu oraz działalność naukową członków zarządu w minionym roku akademickim.

2.1. SPOTKANIA I PRACE ZARZĄDU

W dniu 15 września 2022 roku doszło do pierwszego spotkania między moderatorem Działu Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej ks. mgr lic. Mariuszem Woźniakiem a koordynatorką warsztatów biblijnych realizowanych w Wyższym Instytucie Teologicznym w Częstochowie dr Beatą Stypułkowską w celu zharmonizowania działań. Ustalono, że dotychczasowe „Warsztaty biblijne” wejdą w skład działalności Działu Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej. Ze względu na zakres poczynąń Działu Biblijnego, postanowiono, że „Warsztaty biblijne” ograniczą swoją działalność do dwóch modułów:

- 1) Spotkań dla katechetów z elementami ćwiczeń z dydaktyki katechezy biblijnej;
- 2) Biblijnej formacji metodą Mess’AJE.

Pomocniczym narzędziem warsztatów pozostaje grupa prywatna na Facebooku „Warsztaty biblijne (DBACz)”.

Z datą 23 września 2022 roku został przedstawiony Księdzu Arcybiskupowi plan działania Działu Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej na rok akademicki 2022/2023. W planie tym zawarto zamierzenia mające na celu rozpropagowanie Działu Biblijnego w szerokich kręgach wiernych i włączenie istniejących grup biblijnych w parafiach archidiecezji częstochowskiej w struktury Działu Biblijnego, oraz realizację zamierzeń przygotowanych przez dr Beatę Stypułkowską w ramach katechetycznych warsztatów biblijnych.

W dniu 14 listopada 2022 roku został wysłany e-mailem list do prezesa Stowarzyszenia Mess’AJE Polska ks. mgr lic. Leszka Jakoniuka z Białegostoku z propozycją nawiązania oficjalnej współpracy między Działem Biblijnym w archidiecezji częstochowskiej a wspomnianym Stowarzyszeniem. W liście tym zasygnalizowano potrzebę uzyskania akceptacji nawiązania takiej współpracy ze strony ogólnopolskiej centrali Działu Biblijnego i w związku z tym poproszono o materiały źródłowe, jakich używa Stowarzyszenie Mess’AJE Polska do prowadzenia katechez oraz o statut Stowarzyszenia. W odpowiedzi ks. Leszek Jakoniuk zaproponował moderatorowi kontakt telefoniczny.

W dniu 19 listopada 2022 roku odbyło się pierwsze posiedzenie zarządu Działu Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej w pełnym składzie. Na spotkaniu tym moderator przedstawił najbliższy cel, jakim jest dostarczenie duszpasterzom i katechetom narzędzi do prowadzenia spotkań biblijnych za pośrednictwem istniejącej strony internetowej i konta na Facebooku. Pozostali uczestnicy spotkania podzielili się swoimi zamierzeniami, jakie pragną podjąć.

W dniu 10 sierpnia 2023 roku spotkali się moderator ze swoim zastępcą, by omówić bieżące sprawy, podsumować pierwszy rok pracy, wysnuć wnioski na przyszłość i zaplanować działalność na nowy rok szkolny.

2.1. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA CZŁONKÓW ZARZĄDU

W dniu 28 października 2022 r. dwaj członkowie zarządu wygłosili swoje referaty podczas Sympozjum Katechetycznego „Wierzę w Kościół na i po katechezie” w Wyższym Międzydiecezjalnym Seminarium Duchownym w Częstochowie. Ks. mgr lic. Mariusz Woźniak wygłosił referat zatytułowany: *Kościół – od hebrajskiego Kahal do greckiej Ecclesia*, natomiast ks. dr Błażej Małolepszy wygłosił referat zatytułowany: *Rzeczywistość Kościoła w programach i podręcznikach katechetycznych*.

Ponadto członkowie zarządu opublikowali pozycje naukowe i dydaktyczne.

Ks. Mariusz Woźniak opublikował:

- *Zarys introdukcji biblijnej dla katechetów i studentów teologii*, t. 1, Częstochowa 2022;
- *Transpozycja rzeczywistości starotestamentalnego Izraela (qahal Jahwe) w nowotestamentalnej wspólnocie Kościoła (ekklezja)*, w: *Credo in Ecclesiam. Kościół w katechezie, historii i teologii*, red. R. Ceglarek, M. Borda, Częstochowa 2023, s. 263-316;
- *Prawda o księgach zakrytych*, Niedziela Ogólnopolska 6 (2023), s. 14-15.

Beata Stypułkowska opublikowała artykuły zatytułowane:

- *Biblijna katecheza powołaniowa ze szczególnym uwzględnieniem chłopców*, „Sosnowieckie Studia Teologiczne” (2021) t. 15, s. 339-351;
- *Rozeznawanie dziewicy konsekrowanej w kierownictwie duchowym*, „Analecta Cracoviensia” 53 (2021), s. 31-53;
- *Tutoring w katechezie*, w: *Leksykon katechetyczny*, red. J. Kochel, J. Kistorz, Kielce 2022, s. 698-700;
- *Zachodni Ojcowie Kościoła w katechezie biblijnej. Św. Grzegorz Wielki*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 49 (2022), s. 127-138;
- *Obecność katechezy biblijnej w polskiej szkole kluczem do ewangelizacji i odkrycia wspólnoty Kościoła*, w: *Być sługą wiernym i roztropnym. Księga Jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy dydaktyczno naukowej Ks. dr. Stanisława Jasionka*, red. D. Bunia, Częstochowa 2023, s. 189-196;
- *Wymiar ekumeniczny katechezy o Kościele*, w: *Credo in Ecclesiam. Kościół w katechezie, historii i teologii*, red. R. Ceglarek, M. Borda, Częstochowa 2023, s. 83-100.

Natomiast ks. Mariusz Frukacz przygotowuje książkę pt. *Wiara w ogniu pytań*.

Ks. mgr lic Mariusz Woźniak sfinalizował przewód doktorski uzyskując stopień doktora teologii (z zakresu teologii biblijnej) na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

3. DZIAŁALNOŚĆ DUSZPASTERSKA DZIEŁA

Działalność duszpasterska Dzieła Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej była związana z biblijną animacją parafii prowadzoną przez moderatora oraz upowszechnianiem pomocy i narzędzi biblijnych w Internecie przez członków zarządu i osoby zaprzyjaźnione.

3.1. BIBLIJNA ANIMACJA PARAFII

Dnia 22 stycznia 2023 r. obchodzono Niedzielę Słowa Bożego. Dzieło Biblijne w Archidiecezji Częstochowskiej oprócz przygotowania właściwych materiałów, które miały pomóc duszpasterzom w przeprowadzeniu Niedzieli Słowa Bożego i odpowiedniego plakatu (dostarczonego do każdej parafii) uczciło ten dzień poprzez uroczystą liturgię, której przewodniczył JE ks. Bp Andrzej Przybylski. W częstochowskiej parafii św. Kingi Dziewicy, której proboszczem jest diecezjalny moderator Dzieła, ks. Bp Andrzej podczas trzech Mszy św. wygłosił okolicznościową homilię, przypominając o znaczeniu Słowa Bożego. Każda Msza św. była poprzedzona uroczystą intronizacją Pisma świętego, a parafianie rozpoczęli ręczne przepisywanie kolejnej księgi biblijnej – pobrali przygotowane wcześniej arkusze (akcja ręcznego przepisywania ksiąg biblijnych trwa w parafii od 2010 r.).

Podczas XV Tygodnia Biblijnego (23-30 kwietnia 2023 r.) w parafii św. Kingi w Częstochowie moderator Dzieła, a zarazem proboszcz tejże parafii przeprowadził dwa nabożeństwa Słowa Bożego dla młodzieży oraz tzw. Maraton Biblijny w ramach Narodowego Czytania Pisma Świętego. Powyższe akcje zostały wcześniej omówione z ks. prof. dr. hab. Henrykiem Witczykiem – moderatorem krajowym Dzieła Biblijnego, w celu przeprowadzenia telewizyjnej relacji (TVP Info i program „Między ziemią a niebem”). Jednak z powodów zewnętrznych do relacji tej nie doszło.

Dzieło Biblijne w naszej archidiecezji przygotowuje program Biblijnej Animacji Parafii, by ożywić duszpasterstwo o element biblijny. Duszpasterstwo ma bowiem opierać się na głoszeniu słowa Bożego nie tylko podczas liturgii Mszy świętej, ale poprzez inne inicjatywy. Przygotowywany program ma być pomocą w przeprowadzeniu takiej odnowy duszpasterstwa.

3.2. NARZĘDZIA I POMOCE DLA DUSZPASTERZY I KATECHETÓW

We wrześniu 2022 roku uruchomiono profil na Facebooku oraz stronę internetową Dzieła Biblijnego w archidiecezji częstochowskiej, które są pierwszymi nośnikami informacji o Dziele. Ponadto w „Niedzieli częstochowskiej” (nr 48/27 XI 2022, s. XII) ukazał

się artykuł Mariana Banasika zatytułowany *Dzieło Biblijne – reaktywacja* przedstawiający podstawowe informacje o Dziele Biblijnym w archidiecezji częstochowskiej.

Na stronie **www.biblia.czest.pl** oraz na profilu Facebooka (zwłaszcza w semestrze zimowym) zamieszczano nagrania homilii i wprowadzenia biblijne do czytań niedzielnych (bp Andrzej Przybylski, ks. Mariusz Woźniak, ks. Błażej Małolepszy), komentarze patrystyczne (ks. Mariusz Fukacz) oraz udostępniano codzienne komentarze biblijne ks. dra. hab. Wojciecha Węgrzyniaka z Krakowa i komentarze na niedziele ks. prof. Krzysztofa Bardskiego z Warszawy. Na stronie internetowej Dzieła Biblijnego w archidiecezji częstochowskiej sukcesywnie (zwłaszcza w semestrze letnim) zamieszczano opisy katechetycznych metod biblijnych (Beata Stypułkowska). Ks. Mariusz Frukacz ponadto publikuje stałe komentarze na portalu liturgicznym Tygodnika Katolickiego Niedziela <https://niezbednik.niedziela.pl/> jak również w Radiu Fiat w audycji „Gospel dla zabieganych”.

Dzieło Biblijne przygotowało materiały do obchodów Niedzieli Słowa Bożego (22 stycznia 2023 r.) oraz do obchodów XV Ogólnopolskiego Tygodnia Biblijnego (23-30 kwietnia 2023 r.). Materiały ogólnopolskie zostały zaadoptowane do warunków naszej archidiecezji. Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej rozsyłał powyższe materiały do wszystkich parafii archidiecezji.

4. KATECHETYCZNE WARSZTATY BIBLIJNE

Katechetyczne warsztaty biblijne realizowały swoją działalność w wyznaczonych uprzednio dwóch modułach:

- 1) Spotkaniach dla katechetów z elementami ćwiczeń z dydaktyki katechezy biblijnej;
- 2) Biblijnej katechezy z dorosłymi Mess’AJE.

Ćwiczenia z dydaktyki katechezy biblijnej odbywały się w ramach grupy wsparcia dla katechetów. W niniejszym sprawozdaniu kierując się chronologią wydarzeń najpierw zostanie omówiona formacja biblijna według Mess’AJE, a następnie zajęcia grupy katechetów na Skype.

4.1. BIBLIJNA FORMACJA WEDŁUG Mess’AJE

W ramach katechetycznych warsztatów biblijnych prowadzono katechezę biblijną z dorosłymi Mess’AJE pierwszego i drugiego progu wiary¹. W prowadzeniu pierwszego progu wiary uwzględniono doświadczenie nabyte w roku ubiegłym oraz w czasie kursu

¹ Formacja biblijna określona jako biblijna katecheza z dorosłymi Mess’AJE jest propozycją francuską. Jej twórcą jest egzegeta ks. Jacques Bernard. Program przewiduje przejście czterech progów wiary (Wyjście, Wygnanie, Jezus, Kościół) oraz katechezy tematyczne. Każdy cykl obejmuje kilkanaście katechez. Prowadzenie tej katechezy w warunkach polskich związane jest ze ścisłą współpracą ze Stowarzyszeniem Mess’AJE Polska z siedzibą w Białymstoku

wakacyjnego². Natomiast spotkania animatorów drugiego progu były prowadzone zdalnie w ciągu roku akademickiego przez dr Elżbietę Młyńską z Białegostoku, która już 24 września 2022 roku na szkoleniu stacjonarnym zorganizowanym przez Wyższy Instytut Teologiczny w Częstochowie rozpoczęła wprowadzanie w tematykę roczną.

Pierwszy próg „Wyjście” był prowadzony od października 2022 roku do lutego 2023 roku (10 spotkań) przez Beatę Stypułkowską, s. Janinę Gwóźdź ze zgromadzenia Sacre Coeur z Warszawy i Magdalenę Grycuk (dawniej Stodółkę). Odbyło się 10 zdalnych spotkań formacyjnych przez Skype’a w następujące wtorki: 11.10.2022 r., 25.10.2022 r., 08.11.2022 r., 22.11.2022 r., 06.12.2022 r., 20.12.2022 r., 10.01.2023 r., 24.01.2023 r., 07.02.2023 r., 21.02.2023 r.

Drugi próg „Wygnanie” był prowadzony od października 2022 roku do marca 2023 roku (12 spotkań) przez Beatę Stypułkowską, Magdalenę Grycuk i Dominika Pietrzaka. Odbyło się 12 zdalnych spotkań formacyjnych przez Skype’a w następujące środy: 12.10.2022 r., 26.10.2022 r., 09.11.2022 r., 23.11.2022 r., 07.12.2022 r., 21.12.2022 r., 11.01.2023 r., 25.01.2023 r., 08.02.2023 r., 22.02.2023 r., 08.03.2023 r., 22.03.2023 r.

W obu progach wiary brały udział 22 osoby, choć zapisanych było więcej. Przeważali katecheci (z różnych diecezji). W spotkaniach było zaangażowanych czterech animatorów prowadzących i dr Elżbieta Młyńska ze Stowarzyszenia Mess’AJE Polska, czuwająca od strony merytorycznej nad drugim progiem. W pierwszym progu wiary uczestniczyło 15 osób. W drugim progu wiary uczestniczyło 10 osób. Jeden uczestnik i dwóch animatorów brało udział jednocześnie w pierwszym i drugim progu.

Po zakończeniu spotkań obu progów, dr Elżbieta Młyńska z ramienia Stowarzyszenia Mess’AJE Polska wystawiła zaświadczenia uczestnikom, którzy uczestniczyli przynajmniej w połowie spotkań, pozostałym osobom zaświadczenia wystawiła dr Beata Stypułkowska na papierze firmowym Dzieła Biblijnego w archidiecezji częstochowskiej.

4.2. „GRUPA KATECHETÓW NA SKYPE”

Katecheci uczestniczący w spotkaniach drugiego progu katechezy Mess’AJE, po zakończeniu cyklu, wyrazili chęć dalszego spotykania się zdalnie przez Skype’a. Informację o nowych spotkaniach podano na profilu grupy na Facebooku „Warsztaty biblijne (DBACz)” i rozesłano do dotychczasowych uczestników warsztatów biblijnych.

Odbyło się pięć spotkań w następujące środy: 05.04.2023 r., 19.04.2023 r., 17.05.2023 r., 31.05.2023 r., 14.06.2023 r. Spotkania prowadziła Beata Stypułkowska. Brało w nich udział pięciu katechetów: z archidiecezji częstochowskiej (3), z archidiecezji

---

² W dniach 1-10 sierpnia 2022 roku w Bogdankach k. Białegostoku Stowarzyszenie Mess’AJE Polska zorganizowało Kurs Animatora Katechezy Biblijnej Mess’AJE, w którym uczestniczyła dr Beata Stypułkowska.

krakowskiej (1), z diecezji kieleckiej (1). Uczestnicy spotkań otrzymali stosowne zaświadczenia dla władz szkolnych i katechetycznych.

Spotkania miały charakter wsparcia w posłudze katechetycznej. Składały się głównie z dzielenia się i wymiany doświadczeń na zaproponowane tematy oraz pracy z Pismem Świętym. Praca ta polegała na trzech działaniach. Pierwszym było odczytanie psalmu pochodzącego z liturgii mszalnej i zapoznawaniu się z przypisami z różnych wydań Biblii, jakimi dysponowali uczestnicy. Drugie działanie było szukaniem odpowiedzi na pytanie: Który werset w tym psalmie odnosi się do Chrystusa? Trzecie działanie polegało na szukaniu odpowiedzi na pytanie: Który werset w tym psalmie odnosi się do mnie?

5. UWAGI KOŃCOWE

W pierwszym roku działalności Dzieła Biblijnego w Archidiecezji Częstochowskiej po jego reaktywowaniu na plan pierwszy wysuwają się katechetyczne warsztaty biblijne, w ramach których przeprowadzono kilkadziesiąt spotkań biblijnych. Katechetyczne warsztaty biblijne kontynuowały rozpoczęte wcześniej przedsięwzięcia. Także codzienne komentarze biblijne zamieszczane na stronie Facebook-a Dzieła (szczególnie na czas adwentu) były pomocą w pracy duszpasterskiej.

Niniejsze sprawozdanie zostało skonsultowane ze wszystkimi członkami zarządu.

**MODERATOR
DZIEŁA BIBLIJNEGO
w Archidiecezji Częstochowskiej**
Ks. Mariusz Woźniak

**ZASTĘPCA MODERATORA
DZIEŁA BIBLIJNEGO
W ARCHIDIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ**

Sty pułkowska
dr Beata Stypułkowska

Częstochowa, 11 listopada 2023 roku.

